

راهبردها در کلام رهبر

برگرفته از رهنمودهای رهبر معظم انقلاب اسلامی

حضرت آیه الله خامنه ای (مدظله العالی)

جلد اول

دفتر نشر فرهنگ اسلامی

مقدمه

می‌گویند چون ما توان پیاده کردن دستورات اسلام را نداریم و نمی‌توانیم نظام و حکومتی صددرصد مطابق با قوانین اسلام تأسیس نماییم، پس تشکیل حکومتی با عنوان حکومت اسلامی، در این زمان غیر ممکن و اشتباه است.

آیا این سخن درست است؟! در این صورت باید دست روی دست گذاشت و نظاره‌گر یک‌تازیهای حکومت‌های جور بود. اصولاً آنچه از ابتدا در حرکت انقلابی حضرت امام خمینی (رحمة الله علیه) مطرح بود، چیزی جز حرکت به سوی یک نظام آرمانی اسلامی که در سایه آن به تدریج احکام حیاتبخش اسلام جاری شود و مردم در سایه یک حکومت عدل اسلامی به حقوق خود دست یابند، نبود. ایشان در وصیت‌نامه سیاسی الهی خود می‌فرمایند:

«این جانب هیچ‌گاه نگفته و نمی‌گویم که امروز در این جمهوری به اسلام بزرگ با همه ابعادش عمل می‌شود و اشخاصی از روی جهالت و عقده و بی‌انضباطی، برخلاف مقررات اسلام عمل نمی‌کنند؛ لیکن عرض می‌کنم که قوه مقننه و قضاییه و اجراییه با زحمات جانفشانان در اسلام‌سازی این کشور می‌کنند و ملت دهها میلیونی نیز طرفدار و مددکار آنان هستند؛ و اگر این اقلیت

اشکال تراش و کارشکن به کمک بشتابند، تحقق این آمال آسان تر و سریع تر خواهد بود. و اگر خدای نخواستہ اینان به خود نیابند، چون توده میلیونی بیدار شده و متوجه مسائل است و در صحنه حاضر است، آمال انسانی - اسلامی به خواست خداوند متعال جامه عمل به طور چشم گیر خواهد پوشید و کجروان و اشکال تراشان در مقابل این سیل خروشان نخواهند توانست مقاومت کنند.

من با جرأت مدعی هستم که ملت ایران و توده میلیونی آن در عصر حاضر بهتر از ملت حجاز در عهد رسول الله ﷺ و کوفه و عراق در عهد امیرالمؤمنین و حسین بن علی علیهما السلام می باشند.^۱

بدیهی است اگر طالب یک جامعه آرمانی اسلامی هستیم، می بایست با رهبری یک فقیه اسلام شناس، متعهد، با تقوا و مبسوطالید، یعنی ولی فقیه به این مهم نائل شویم که در غیر این صورت نه تنها راه به جایی نخواهیم برد، که در دامن طاغوت گرفتار خواهیم آمد. حضرت امام خمینی معمار کبیر انقلاب در این رابطه می فرماید:

«اگر چنانچه فقیه در کار نباشد، ولایت فقیه در کار نباشد، طاغوت است.»^۲

و در جایی دیگر - در عین اینکه مسأله ولایت فقیه در نظام اسلامی امری بدیهی است - تأکید می فرمایند که: «قضیه ولایت فقیه یک چیزی نیست که مجلس خبرگان ایجاد کرده باشد. ولایت فقیه یک چیزی است که خدای تبارک و تعالی درست کرده است، همان ولایت رسول الله است.»^۳

با توجه به این مطالب به نظر می رسد در حال حاضر یکی از امور بسیار ضروری، تبیین و دسته بندی سیاستها، مواضع، برنامه ها و راهکارهای حکومتی

۱. صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۳۹۲.

۲. صحیفه امام، ج ۱۰، ص ۲۱۶.

۳. صحیفه امام، ج ۱۰، ص ۳۰۶.

بیان شده توسط رهبری معظم انقلاب اسلامی حضرت آیه الله العظمی خامنه‌ای و ارائه آن به کارگزاران نظام جمهوری اسلامی در جهت حرکتی شتابنده به سوی یک حکومت آرمانی اسلامی باشد.

در این رابطه یقیناً شاه کلید موفقیت دولت اسلامی، التزام عملی و پایبندی به بایدها و نبایدها در این سیاستها خواهد بود. حال چگونه این مهم قابل دسترسی است و مواضع رهبری را از چه راهی می‌توان به سهولت یافت؟ رهبر معظم انقلاب پاسخ به این مهم را در جواب سؤال دانشجویان فرموده‌اند:

«سؤال: چگونه می‌توان از خط فکری ناب ولایت در مسائل روزمره و جاری به صورت واضح مطلع شد؟

جواب: من آنچه که در سخنرانیها بیان می‌کنم، لب نظرات من است. اساسی‌ترین نظراتم همانهایی است که شما در سخنرانیها از من می‌شنوید. هیچ نظری درباره مسائل جاری کشور و مسائل اسلام و مسلمین و مسائل اجتماعی وجود ندارد که من آن را درگوشی به کسی بگویم و نشود آن را در علن گفت. نظرات من، نظرانی شفاف و روشن است، که در خطبه نماز جمعه و در سخنرانی باگروههای مختلف، شما اینها را می‌شنوید.»^۱

مجموعه حاضر پژوهشی اجمالی در کلام و پیام معظم‌له می‌باشد که طی فصولی چند، تقدیم مسؤولین محترم اجرایی نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران می‌گردد؛ امید آنکه مورد قبول حضرت حق جل و علا قرار گیرد.

ان شاء الله تعالی

فهرست

۱.....	مقدمه
--------	-------

فصل اول: عمل به اسلام

۷.....	هدف چیست؟
۷.....	ساخت جامعه‌ای طبق نظر اسلام
۸.....	حل مشکلات در گرو اجرای احکام اسلام
۹.....	ضرورت رسیدگی توأمان به امور مادی و معنوی
۱۰.....	پیشرفت کشور در سایه مقدم داشتن اهداف بر احوال
۱۲.....	اجرای تمام احکام و موازین اسلامی به صورت کامل
۱۲.....	اداره نظام بر محور مقررات و بینشهای اسلامی
۱۳.....	دولت اسلامی فقط قوه مجریه نیست
۱۳.....	خواست مردم تحقق اسلام در جامعه
۱۳.....	عوامل عزت ملت
۱۴.....	حکومت اسلامی، عامل توسعه معنویت، عدالت و امنیت
۱۵.....	ضرورت موضع‌گیری صریح مسؤولان

- عمل به تکلیف شرعی ۱۵
- اسلامی عمل نکردن، عامل عمده بروز مشکلات ۱۵
- نباید اجرای معیارهای اسلامی فراموش شود ۱۶
- همه ما مسؤولیم ۱۶
- جامعه اسلامی، زندگی معنوی و مادی را با هم دارد ۱۷
- حیات طیبه، ثمره و هدف نهایی انقلاب اسلامی ۱۷
- نقش دین و احساس تکلیف ۱۸
- قرن گرایش عمومی بشریت به سمت معنویت ۱۸
- نظام اسلامی، نظام عدالت، قسط، اخوت و برادری ۱۹
- باید یک کشور نمونه بسازیم ۱۹
- معیارهای دینی، اساس جهت‌گیریها و سیاست‌گذاریها ۱۹
- اعتبار همه مسؤولان، به کمر بسته بودن به دین خدا ۲۰
- آنچه را که صحیح می‌دانیم، باید عمل کنیم ۲۱
- عمل به تکلیف الهی ۲۱
- گسترش عدالت در جامعه و خدمت به آحاد مردم ۲۱
- پیاده کردن ارزشهای اسلامی در جامعه ۲۲
- جامعه ما، باید یک جامعه علوی باشد ۲۴
- رستگار شدن انسانها، خواسته جمهوری اسلامی ۲۴
- تا یک جامعه کاملاً اسلامی، فاصله زیادی داریم ۲۵

فصل دوم: اخلاص در عمل و تقوی

- اخلاص امیرالمؤمنین را روح کارها قرار دهیم ۲۹
- برکت الهی در کارها، یکی از ثمرات تقوا ۲۹
- هدف اعلی و والا، تزکیه انسان است ۳۱

۳۲	ریاست و مدیریت، یک امانت است
۳۲	انسان به نصیحت احتیاج دارد
۳۲	راه مبارزه با «منیت»ها
۳۳	خودخواهی و خودپرستی، پایه همه بدبختیها
۳۳	دلایل نیاز مسئولین به تقوای الهی
۳۳	عدم انحراف در گرو مراقبت از خود
۳۴	باید انگیزه حرکت، الهی باشد
۳۵	رضای الهی در گرو تقوا
۳۵	اگر تقوا باشد، توفیقات الهی هست
۳۵	انگیزه کار در آغاز و در انجام کار
۳۶	هدف از قدرت اگر خدمت به مردم باشد، عبادت است
۳۶	اثر گناهان در زندگی فردی و اجتماعی
۳۷	نگذاریم که سطح معنویت جامعه پایین بیاید
۳۸	کار برای مردم، حسنه است
۳۸	خاصیت ایمان، بالا رفتن همت انسان است
۳۹	حساب الهی را در قیامت باید جدی شمرد
۳۹	تلاش برای کسب رضای الهی
۴۰	نظام را باید بر پایه تقوا حفظ کرد
۴۱	چهره صاحبان مناصب در نظام اسلامی
۴۲	توجه به خدا و موفقیت‌های انقلاب
۴۲	توفیق در کار و ارتباط با خدا
۴۳	هر روز حتماً قرآن بخوانید
۴۳	تحول در خود، مقدمه تحول جامعه
۴۴	دلایل پیروزی در جنگ
۴۴	دوری از خدا منشأ همه مشکلات بشر

فصل سوم: راه امام

- ۴۷..... دنبال کردن سیاستهای امام بزرگوار
- ۴۸..... نظر و سخن اسلام، مبنا، روح و اساس کار امام
- ۵۰..... پیمان در پیمودن راه امام
- ۵۰..... سعی دشمن در تضعیف روح دینی
- ۵۱..... تکیه امام روی قشرهای مستضعف
- ۵۲..... سعی کنید کارها برای مردم آسان شود
- ۵۲..... عدالت اجتماعی، از مشخصه‌های خط امام
- ۵۲..... عشق به مردم، به جای بی‌اعتنایی به آنها
- ۵۳..... مظهر قدرت و عدالت و رحمت و حکمت الهی
- ۵۳..... اقتدار، به دور از استبداد و خودخواهی

فصل چهارم: ساده‌زیستی

- ۵۷..... زندگی حکومتی امیرالمؤمنین، الگوی مسؤولان
- ۵۸..... خود را با اعیان و اشراف مقایسه نکنید
- ۶۰..... مسؤولان نباید مسرفانه و متجملانه زندگی کنند
- ۶۱..... فضا را، تجملاتی و تجمل‌گرایی قرار ندهیم
- ۶۲..... سفرهای تفریحی خارجی
- ۶۳..... اگر صالح نباشیم
- ۶۵..... نقطه ضعف برای مسؤولان
- ۶۵..... ضرورت پرهیز از خوی اشرافی
- ۶۵..... مسابقه رفاه‌طلبی و ثروت‌اندوزی
- ۶۶..... مقابله عمومی با گرایش اشرافیگری
- ۶۶..... هزینه دولت برای تغییر دکوراسیون اتاق جرم است

عوامل سست شدن پایه‌های نظام.....	۶۷
مراقبت در حفظ بیت‌المال.....	۶۸
حق ندارید از امکانات دولتی استفاده کنید.....	۶۸

فصل پنجم: صرفه‌جویی و مقابله با اسراف

مصرف‌گرایی برای جامعه، بلای بزرگی است.....	۷۱
صرفه‌جویی را به مردم یاد بدهیم.....	۷۱
اسراف مسؤولان دولتی از مردم عادی مضرت‌تر است.....	۷۲

فصل ششم: ارزشها

عدم غفلت از ارزشهای متعالی نظام اسلامی.....	۷۵
رعایت ارزشهای اسلامی، یگانه نجاتبخش کشور.....	۷۵
راز سعادت جامعه در گرو ایمان.....	۷۶
انقلاب و تغییر ارزشها در جامعه.....	۷۷
هنر در خدمت ارزشهای والای اسلام و انقلاب.....	۷۷
هنر را مفتنم بشمارید.....	۷۷
چادر بهترین نوع حجاب.....	۷۸
الگوی زن مسلمان.....	۷۸
زینب و فاطمه زهرا علیها السلام الگوی زنان.....	۷۹
تأثیر شخصیت زن اسلامی از اسلام.....	۸۰
عدم توجه به تحول و تغییر ارزشها، موجب تحجر و انحراف.....	۸۱
ضرورت تشکیل موزه جنگ.....	۸۲
تخلف از برنامه توسعه باید ضد ارزش محسوب شود.....	۸۳
تبیین، مستند و مستدل کردن قضایای دوره دفاع مقدس.....	۸۳

فهرست نمودن حوادث هشت سال دوره دفاع مقدس	۸۴
جایگاه حقیقی و والای خاطرات دفاع مقدس	۸۵
نابود کردن فرهنگ کشورها	۸۶
از بین بردن هویت ایرانی و اسلامی ملت	۸۷

فصل هفتم: الگوها

مسئولین خود را با الگوی اسلامی منطبق کنند	۹۱
امیرالمؤمنین بهترین الگوی مسئولان	۹۱
هفت شاخص مهم در نظامی که پیغمبر ساخت	۹۲
خشونت و نرمش هر دو لازم است	۹۳
زندگی پیامبر الگوی مسئولین	۹۵
منطق علوی در باب مسائل کلان اداره کشور	۹۶

فصل هشتم: ما می توانیم

دوره پهلوی و تبلیغ «می توانیم»	۱۰۹
بی خبری و ناآگاهی منشأ عقباتدگی	۱۰۹
احیای روح خودباوری و استقلال	۱۱۰
اگر همت کنیم، می توانیم	۱۱۱
مصایب دنیا نردبان پیشرفت	۱۱۲
اعتماد به نفس مدیران	۱۱۲
«می توانی»، تهاجم فرهنگی دشمن	۱۱۳
می توانیم آینده را بسازیم	۱۱۵
می توانیم دژ استبداد جهانی را، بشکنیم	۱۱۵
اتکاء به خود	۱۱۵

روز فرج ملت ایران	۱۱۶
ما یک سرزمین بسیار غنی هستیم	۱۱۷
ایران یکی از نادرترین کشورها	۱۱۸
راز اقتدار ملی در ایمان، تعبد، وحدت کلمه	۱۱۸
احساس مسؤولیت عمومی نسبت به سرنوشت جامعه	۱۱۸
با تکیه به خدا و دستورات قرآن می‌ایستیم	۱۱۹
معنای استقلال اقتصادی	۱۱۹
خط مشی صحیح در زمینه‌های علمی و صنعتی	۱۲۰
تکیه بر استعداد های خودی	۱۲۱
زنده کردن احساس افتخار و هویت	۱۲۲
آینده باید از آن ما باشد	۱۲۲

فصل نهم: عدالت

اسلام و عدالت	۱۲۵
ارزش عدالت	۱۲۶
قسط و عدل، واجب‌ترین کارهاست	۱۲۸
عدالت مایه حیات اسلام	۱۲۸
لزام طراحی سیاستهای عدالت‌طلبانه	۱۲۹
عدالت و رفع فساد و تبعیض	۱۲۹
عدالت هدف امیرالمؤمنین	۱۳۰
عدالت، هدف از قبول مناصب دولتی	۱۳۰
تبیین سیاستهایی که عدالت را محقق می‌سازد	۱۳۱
رابطه تقوای الهی و عدالت اجتماعی	۱۳۲
برخورد امیرالمؤمنین با کارگزاران متخلف	۱۳۳

- ۱۳۴.....سوابق افراد نباید مانع اجرای عدالت شود.
- ۱۳۵.....قائل نشدن حق ویژه برای عده‌ای خاص.
- ۱۳۵.....آن مقدار که می‌توانیم باید عدالت را اجرا کنیم.
- ۱۳۶.....می‌توان عدالت اسلامی را، اجرا کرد.
- ۱۳۷.....عدالت ملاک قوام و پایداری جامعه اسلامی.
- ۱۳۷.....منطق و عدالت اجتماعی عاملی برای گسترش اسلام.
- ۱۳۸.....عدالت مبنای همه تصمیم‌گیری‌های اجرایی.
- ۱۳۹.....گفتمان عدالت را همه گیر کنید.
- ۱۳۹.....ضرورت برنامه‌ریزی برای اجرای عدالت.
- ۱۴۰.....اگر دنبال عدالت اجتماعی نباشیم، وجود ما پوچ است.
- ۱۴۱.....توزیع عادلانه ثروت.
- ۱۴۱.....«عدل» یک نظام اجتماعی است نه یک پیام شخصی.
- ۱۴۳.....تمتع قشرهای مختلف مردم از امکانات کشور.
- ۱۴۳.....ایجاد عدالت در همه سیاستهای اجرایی.
- ۱۴۴.....رشد و توسعه، مقدمه عدالت.
- ۱۴۴.....ایجاد عدالت در جهت رفع محرومیت.
- ۱۴۶.....عدالت، در کنار توسعه و رشد اقتصادی.
- ۱۴۶.....بیشرفت اقتصادی، منهای فاصله طبقاتی.
- ۱۴۷.....رفع فقر و محرومیت در زندگی مردم.
- ۱۴۸.....مردم باید عدالت را احساس کنند.
- ۱۴۹.....وجود امکانات بیش از حد، برای عده‌ای خاص.
- ۱۴۹.....قانونگرایی کار سختی است.
- ۱۵۱.....بحث عدالت اجتماعی باید تعمیق شود.
- ۱۵۱.....علاج فقر به شکل اصولی در هر جامعه.

۱۵۲	امنیت متعلق به همه است
۱۵۳	باید همه افراد، در برابر قانون یکسان باشند
۱۵۴	مقدم داشتن منافع عموم مردم
۱۵۶	پر کردن شکافهای عمیق اقتصادی و اجتماعی
۱۵۷	رفع فقر و محرومیت یکی از ارکان عدالت است
۱۵۷	نباید در جامعه ما مستمند وجود داشته باشد
۱۵۸	هدف اصلی، کمک به طبقات محروم جامعه
۱۵۸	اصولگرایی انقلابی
۱۵۹	قشر محروم، مدافعین هنگام تهدید مملکت
۱۵۹	مردم از تبعیض رنج می‌برند
۱۶۰	برترین گام در راه استقرار عدل
۱۶۰	وابستگی عدالت اجتماعی و اخلاق
۱۶۰	عدالت، عده‌ای را ناراضی می‌کند

فصل دهم: مبارزه با فساد

۱۶۳	مبارزه با فساد، یکی از وظایف دولت
۱۶۳	ثروت کشور را در زندگی مردم بگسترانید
۱۶۴	خطر همه گیر شدن تبعیض و فساد
۱۶۴	مبارزه با فساد، پایه مشروعیت ما
۱۶۵	برای مقابله با فساد، باید لباس مبارزه به تن کرد
۱۶۶	فساد، واگیردار است
۱۶۷	مبارزه با فساد، در درجه اول، کار خود دولت است
۱۶۸	شناسایی نقطه فساد
۱۶۸	اثبات کارآمدی نظام

۱۶۹	رشد سرمایه گذاری و مبارزه با فساد.....
۱۷۰	مقرراتی که برای همه یکسان و در آن تبعیض نباشد.....
۱۷۱	مبارزه با فساد، کار دستگاههای حکومتی است.....
۱۷۲	ضربه‌ای جبران‌ناپذیر به کشور.....
۱۷۲	فساد مالی، مقدمه ورود به سایر فسادها.....
۱۷۳	پیروزی حرکت عدالت طلبانه بر دشمنان عدالت.....

فصل یازدهم: رسیدگی به مردم

۱۷۷	فلسفه مسئولیت، خدمت به مردم است.....
۱۷۷	ویرانی زمین، هنگام تنگدستی مردم.....
۱۷۸	همکاری دولت و مجلس و مسئولان.....
۱۷۹	معنای مردم: در کلام امیرالمؤمنین (ع).....
۱۸۰	حق مردم بر شما.....
۱۸۱	فقر و ناامنی و بی سوادی.....
۱۸۲	اگر کسی به مردم ظلم بکند، خدا خصم اوست.....
۱۸۲	سرگرم مسائل سیاسی نشوید.....
۱۸۳	باید خدمت رسانی محسوس باشد.....

فصل دوازدهم: اولویت بندی کارها

۱۸۷	اولویت در مسائل اصلی جامعه.....
۱۸۸	اولویت بندی بخشهای مختلف.....
۱۸۸	اهمیت به مسأله معیشت و ارتقای فرهنگ دینی.....
۱۸۹	ترجیح مصالح کلی بر مصالح منطقه‌ای.....
۱۹۰	اهمیت در بخش کشاورزی.....
۱۹۱	رعایت عدل و انصاف در همه امور.....

فصل سیزدهم: تولید

- ۱۹۵..... اساس مسأله، تولید است
- ۱۹۶..... جنس قاچاق، تولید داخلی را تضعیف می‌کند
- ۱۹۶..... کشاورزی پایه و زیربنا و اساس است
- ۱۹۷..... رسیدن به خودکفایی در بخش کشاورزی و دامداری
- ۱۹۷..... ثبات سیاستها در باب کشاورزی
- ۱۹۹..... وابستگی اقتصاد کشور به نفت
- ۱۹۹..... به دنبال راه نو و فکر نو باشید
- ۲۰۰..... مدل توسعه ما، یک مدل کاملاً بومی
- ۲۰۱..... باید کار و اشتغال را تقویت کنیم

فصل چهاردهم: زمین و منابع طبیعی

- ۲۰۵..... استفاده صحیح از اراضی مملکت
- ۲۰۶..... وجود منابع عظیم روی و سرب در کشور
- ۲۰۷..... استعدادهای طبیعی و کشاورزی فوق‌العاده جیرفت

فصل پانزدهم: سازندگی

- ۲۱۱..... اقتدار در گرو سازندگی کشور
- ۲۱۱..... غنا و ثروت، خواسته الهی
- ۲۱۲..... سازندگی در جهت استقرار عدالت
- ۲۱۲..... کمک نیروهای مسلح به سازندگی

راهبردها در کلام رهبر

برگرفته از رهنمودهای رهبر معظم انقلاب اسلامی

حضرت آية الله خامنه‌ای (مدظله العالی)

جلد دوم

دفتر نشر فرهنگ اسلامی

فهرست

فصل شانزدهم: امنیت اقتصادی و سیاسی

- ۳..... معنای امنیت اقتصادی
- ۴..... معنای امنیت سیاسی
- ۵..... وحدت و امنیت ملی
- ۵..... مجازاتهای سنگین اسلام برای امنیت شکنان
- ۶..... سرمایه‌های خارجی و امنیت اقتصادی
- ۷..... حل مسأله تورم
- ۷..... ضرورت مشخص بودن جبهه حق و ناحق

فصل هفدهم: رسیدگی به محرومین

- ۱۱..... امیرالمؤمنین و اقشار ضعیف جامعه
- ۱۱..... سیاست اداره کشور، در جهت رفع محرومیت
- ۱۲..... باید در روستاها سرمایه گذاری کنیم
- ۱۳..... اولویت در کمک به محرومان جامعه

فصل هجدهم: کارگزاران

- ۱۷ اراده و قدرت انسان
- ۱۷ اهمیت نیروی انسانی
- ۱۸ اساس پیشرفت کشور
- ۱۸ به هر کسی اعتماد نکنیم
- ۱۹ وظیفه حوزه‌های علمیه در تأمین نیروی انسانی
- ۲۰ انتخاب مسئولین، با معیارهای الهی
- ۲۰ نیاز انقلاب به انسانهای کارآمد و صادق
- ۲۰ گرمای داشتن روحیه بسیجی
- ۲۱ آزادگان، بهترین سربازان انقلاب
- ۲۱ سپردن مسئولیت به ایشارگران
- ۲۲ اجازه منزوی شدن عناصر خودی را ندهید
- ۲۲ مزیت تجربه عملی
- ۲۳ سه بخش عمده و ضروری در هر مسئول
- ۲۵ تقوا، شجاعت و خودآگاهی
- ۲۵ پرهیز مسئولان کشور از فعالیتهای اقتصادی شخصی و گروهی

فصل نوزدهم: نظارت

- ۲۹ مراقبت مستمر مسئولان بر زیرمجموعه خود
- ۳۰ سه نکته مهم در مدیریت
- ۳۲ به مراقبت و تشویق و تنبیه، اهمیت دهید
- ۳۳ نکاتی در حوزه مدیریت
- ۳۳ جلوگیری از بروز یکنواختی
- ۳۳ هوشیاری و احساس مسئولیت

توجه مسئولین به انتقادات و نصایح.....	۳۴
---------------------------------------	----

فصل بیستم: وجدان کاری و انضباط

شعار وجدان کار و انضباط اجتماعی.....	۳۷
به کارگیری همه توان در انجام بهینه مسئولیتها.....	۳۸
برنامه ریزی برای رسیدن به انضباط اجتماعی.....	۳۸
وظیفه شورای عالی انقلاب فرهنگی.....	۳۹

فصل بیست و یکم: تفاهم مسئولین

همدلی و همکاری در سطوح بالا.....	۴۳
کار جمعی و متوازن.....	۴۳
انسجام و هماهنگی ارکان دولت.....	۴۴
ضرورت همکاری میان سه قوه.....	۴۵
ضرورت حفظ انسجام دولت و نظام در سطح عالی.....	۴۶
برخوردهای خطی و سلب اعتماد مردم.....	۴۶

فصل بیست و دوم: وحدت

دشمن، اتحاد مردم را هدف گرفته است.....	۵۱
امروز مسأله وحدت برای مسلمین یک نیاز قطعی است.....	۵۱
مقابله با تفرقه افکنی دشمنان اسلام.....	۵۵
راههای مختلف توطئه استعمار.....	۵۵
برنامه ریزی دشمن در جهت اختلاف میان شیعه و سنی.....	۵۶
مقابله با عوامل ضد وحدت.....	۵۷
وحدت و پابندی به وظایف، علاج مشکلات کشور.....	۵۷

- ۵۸ هم‌جهتی سه قوه، یک فرصت برای ملت ایران
- ۵۸ همبستگی و همدلی، نقطه قوت شما

فصل بیست و سوم: امیدوار کردن مردم

- ۶۳ امیدواری مردم به آینده نظام
- ۶۳ تلاش دشمن برای خاموش کردن نور امید
- ۶۴ مؤمن، امیدوار و شاد است
- ۶۴ اعتقاد به مهدویت، یک گنجینه عظیم

فصل بیست و چهارم: نقش مردم

- ۶۹ ضرورت مشارکت مردم
- ۷۰ اتکاء و ارتباط با مردم
- ۷۰ نتیجه انقطاع از واقعیات و دوری از مردم
- ۷۱ محبت و ارتباط مردم، یک امر دو جانبه است
- ۷۱ همه باید بسیجی باشند

فصل بیست و پنجم: وزارت کشور

- ۷۵ استاندار، مظهر نظام در استان
- ۷۶ استاندار در یک استان نقش پدر را دارد
- ۷۷ وزارت کشور، وزارت مادر است

فصل بیست و ششم: فرهنگ

- ۸۱ کار فرهنگی و اهمیت آن
- ۸۲ اقتدار ملی با علم و اخلاق تأمین می‌شود

کار فرهنگی و مسأله بودجه	۸۳
پاسخگویی مسئولین در قبال عقبگرد روحی و اخلاقی مردم	۸۳
غلبه جو حزب اللهی در محیط وزارتخانه ها	۸۴
ملت غالب، ملتی است که فرهنگش غالب است	۸۴
غلبه فرهنگی موجب غلبه در همه امور	۸۵
باید خواست مردم در جهت فضایل اخلاقی باشد	۸۶
حرفهای خودیها در باب انقلاب باید جمع آوری و فهرست شود	۸۷
کار فرهنگی منفی	۸۸
پرهیز از انفعال در مسائل فرهنگی	۸۹
با آزادی گناه مخالفیم	۹۱
ضرورت برخورد با مطبوعات فاسد	۹۱
یکی از راههای تهاجم فرهنگی	۹۲
لزوم توجه نسبت به پوشش زنها در داخل ادارات	۹۲
حساسیت بر روی نقش رسانه های مکتوب	۹۲
پیام وحی حاوی مسائل مهمی است	۹۳
مسجد، منشأ آثار بزرگ	۹۴
به نماز، ذکر و نوافل اهمیت دهید	۹۵
ضرورت معرفی نماز	۹۵
اهتمام مسئولین آموزش و پرورش و دانشگاهها به نماز	۹۶
اهمیت مسأله امر به معروف و نهی از منکر	۹۶

فصل بیست و هفتم: جوانان

جوان محور حرکت جامعه	۱۰۱
استفاده از جمعیت عظیم جوان کشور	۱۰۱

۱۰۲	به جوان اعتماد کنیم
۱۰۳	مهم‌ترین نیاز جوان، هویت است
۱۰۳	جوان، زیبایی و زیباسازی
۱۰۴	ضرورت جلوگیری از تباه شدن نسل جوان
۱۰۵	دو عامل تأثیرگذار دشمن بر ذهن جوانان
۱۰۶	فساد انگیزی و نفوذ در نسل جوان
۱۰۶	وظیفه وزارت ارشاد
۱۰۸	باید پایه‌های فکری جوانها را محکم کنیم
۱۰۸	دل‌های پاک جوانها را با نور اسلام منور کنید
۱۰۹	آگاه‌سازی جوانان در مسائل دینی
۱۰۹	تلاش در جهت اعلای کلمه اهل بیت
۱۱۰	مطالعه کتب شهید مطهری
۱۱۰	آموزش ارزشهای اخلاقی به جوانان

فصل بیست و هشتم: نهضت نرم‌افزاری

۱۱۳	تعریف نهضت نرم‌افزاری
۱۱۵	مرزهای دانش را بشکنید
۱۱۵	ما راههای میانبر را پیدا می‌کنیم
۱۱۷	راه حل حقیقی، راه حل بومی است
۱۱۷	حق نداریم فناوری هسته‌ای را از دست بدهیم

فصل بیست و نهم: دانش‌جو و دانشگاه

۱۲۱	تولیدات داخلی و تجربیات خارجی
۱۲۲	فاصله ما و کشورهای پیشرفته، پرشدنی است

۱۲۳	ضرورت پیشرفت علمی کشور
۱۲۴	اسلامی بودن دانشگاهها
۱۲۵	اهمیت دادن به دانشجو
۱۲۵	دانشگاهها و تفکرات اسلامی
۱۲۶	دو عنصر اصلی در تربیت دانشجو
۱۲۶	جدایی دانشگاه از دین، غیر قابل جبران است
۱۲۷	اصالت قایل شدن برای اسلام در دانشگاهها
۱۲۸	از معنویت در دانشگاهها غفلت نکنیم
۱۲۹	جهت‌گیری در دانشگاه، همان جهت‌گیری مسیر شهدا
۱۲۹	یکی از اهم وظایف شورای عالی انقلاب فرهنگی
۱۲۹	نخبگان، سرمایه‌های معنوی کشورند
۱۳۰	دانشگاهها و مراکز خاص برای استعدادهای درخشان
۱۳۱	نقش تحقیقات، نقش فوق‌العاده مهمی است
۱۳۱	ضرورت وجود مراکز فعال تحقیقاتی
۱۳۱	وصل کردن دانشگاه و صنعت کشور به یکدیگر

فصل سی‌ام: آموزش و پرورش

۱۳۵	اعتقاد و عمل اسلامی در آموزش و پرورش
۱۳۶	لزوم بقاء بخش تربیت در آموزش و پرورش
۱۳۷	بچه‌ها را متدین بار بیاورید
۱۳۷	آموزش و پرورش، یک اتاق فکر احتیاج دارد
۱۳۹	ضرورت توجه به استعدادها
۱۳۹	یک آموزش و پرورش فعال و بانشاط
۱۴۰	قدرشناسی و ارزشگذاری

نقش معلم در توسعه کشور	۱۴۰
------------------------	-----

فصل سی و یکم: ورزش

لزوم ورزش برای جوانان و وجوب آن برای بزرگ‌ترها	۱۴۵
اهمیت ورزش قهرمانی	۱۴۶
اهمیت ورزشهای بومی	۱۴۶
ضرورت سرمایه‌گذاری روی چند رشته ورزشی	۱۴۷
ورزشهای بومی مان را علمی کنید	۱۴۸
ضرورت رعایت موازین اسلامی در ورزش بانوان	۱۴۸
معنویت را در ورزش تقویت کنید	۱۴۹
لزوم ایجاد فضای فرهنگی اسلامی در ورزش	۱۴۹

فصل سی و دوم: دشمن

ضرورت تلاش مضاعف در مقابل دشمنان	۱۵۵
مواظب دشمنهای درونی باشید	۱۵۵
دشمن کیست؟	۱۵۸
خصوصیت ابر قدرت	۱۵۸
صهیونیستها دشمن اصلی ملت ایران	۱۵۹
فساد شخصی و اخلاقی بزرگ‌ترین دشمن	۱۶۰
غفلت نکردن از شناخت هدفهای دشمن	۱۶۰
ایجاد اختلاف در رأس حاکمیت نظام	۱۶۱
دشمنی استکبار با اسلام و انقلاب	۱۶۲
دشمن و روحیه ایمان مردم	۱۶۲
روش ضربه زدن دشمن	۱۶۳

ایمان شما، سد مستحکم در مقابل دشمن.....	۱۶۴
نقش دشمنان اسلام در تفرقه‌افکنی.....	۱۶۴
می‌خواهند ملت‌های مسلمان را بترسانند.....	۱۶۵
دشمن و اخلاق جوانها.....	۱۶۶
دشمن و سازندگی کشور.....	۱۶۶
دشمن حرف آخر را اول نمی‌زند.....	۱۶۷
تبلیغات، مهم‌ترین شگرد استکبار.....	۱۶۸
راههای مختلف توطئه استعمار.....	۱۶۸
میکروب دنیاطلبی و اشتغال به مال و زینت دنیا.....	۱۶۸
ورود دشمن از راههای فرهنگی.....	۱۶۹
وسایل شهوترانی، یکی از راههای نفوذ دشمن.....	۱۷۰
سایت‌های تهاجمی علیه اسلام.....	۱۷۱
پارسانی جوانان ایران.....	۱۷۱
نباید از خطرات بیرونی غفلت کرد.....	۱۷۲
غفلت، بزرگ‌ترین عذاب خدا بر یک ملت.....	۱۷۲
اگر غفلت کردیم، دشمن ما را دور خواهد زد.....	۱۷۲
کوتاه نیامدن دشمن.....	۱۷۴
خط و مشی استعمارگران.....	۱۷۴
دشمن سعی می‌کند رخنه ایجاد کند.....	۱۷۴
دشمنان و عقب‌نشینی از مواضع.....	۱۷۵
تبلیغ ناکارآمدی نظام، توسط دشمن.....	۱۷۶
دشمن و خروج مردم از صحنه.....	۱۷۶
نفوذ در ذهنیت مردم.....	۱۷۶
مبارزه با سلطه از وظایف دولت اسلامی.....	۱۷۸

۱۷۸ ملتها باید بیدار شوند

فصل سی و سوم: اسرائیل

۱۸۱ هدف اسرائیل، توسعه سرزمین است

۱۸۲ مسأله فلسطین، تمام نشده است

۱۸۳ مسأله فلسطین، مسأله دنیای اسلام

۱۸۴ نابودی رژیم اسرائیل، راه حل فلسطین

۱۸۵ زوال دولت صهیونیستی، راه حل خاورمیانه

۱۸۵ فراندوم ملت فلسطین

۱۸۵ هدف محو دولت اسرائیل است

۱۸۶ عدم هرگونه رابطه با اسرائیل

فصل سی و چهارم: امریکا

۱۸۹ دو نکته اساسی در رابطه با امریکا

۱۹۰ ارتباط با امریکا را قبول نداریم

۱۹۱ مذاکره با امریکا برخلاف مصالح ملی

۱۹۱ امریکا آن طوری که ادعا می کند، قدرت ندارد

۱۹۲ اهداف شایعه پراکنان

۱۹۵ امریکا و حمایت از اسرائیل

۱۹۶ سلطه، هدف اساسی امریکا

فصل سی و پنجم: مقاومت و ایستادگی

۲۰۱ تنها راه، ایستادگی و مقاومت

۲۰۱ ایستادگی و مقاومت اساس کار است

۲۰۲		ایستادگی، عامل ناکامی دشمن
۲۰۲		مبارزه به خاطر حق
۲۰۳		باید در سایه مقاومت کار را به اتمام رساند
۲۰۳		سر بلندی نتیجه ایستادگی و مقاومت
۲۰۴		روند رفع و برطرف کردن مشکلات
۲۰۵		استمرار در امور
۲۰۵		مهدویت و امید به زندگی

فصل سی و ششم: سیاست خارجی

۲۰۹		عزت، حکمت و مصلحت
۲۱۲		اصول اسلامی ما باید بر دنیا حاکم شود
۲۱۲		اجازه نمی دهیم بیگانه بر منافع ما مقدم شود
۲۱۳		ارتباطات دیپلماتیک و عدم اعتماد به دشمن
۲۱۳		در دیپلماسی، نباید از منطقه ممنوعه تجاوز کرد
۲۱۴		رعایت سیاستهای رسمی کشور در خارج
۲۱۵		ابتکار سیاسی در زمینه مسائل جهانی
۲۱۶		توجه به تقیه در کار سیاست خارجی
۲۱۸		ضرورت موضع گیری درست مسئولین

فصل سی و هفتم: استغفار

۲۲۱		فایده استغفار
۲۲۲		گناه انسان را ز میگیر می کند
۲۲۴		اثر گناه در فرد و در اجتماع
۲۲۴		غفلت، بزرگ ترین دشمن انسان

- ۲۲۵ تذکر در مقابل غفلت
- ۲۲۶ غرور، یکی از موانع استغفار
- ۲۲۷ نباید گناه را کوچک شمرد
- ۲۲۸ استغفار، برای همه است
- ۲۲۹ استغفار دل را نورانی می کند